

**ДО
АРХ. ИВАН ШИШКОВ
МИНИСТЪР НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО**

КОПИЕ ДО:

**Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ГЕОРГИЕВА
ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО
РЪКОВОДИТЕЛ НА УПРАВЛЯВАЩ ОРГАН НА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА
РЕГИОНИТЕ“ 2021–2027 Г.**

СТАНОВИЩЕ

НА КЮСТЕНДИЛСКАТА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Относно: Публикуван за обществено обсъждане проект на „Методология и критерии за подбор на проектни предложения по процедура „Диверсификация и адаптиране на малки и средни предприятия към икономическия преход – НОВА“ по Приоритет 4 „Справедлив преход“ на Програма „Развитие на регионите“ 2021–2027 г.

**УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР ,
УВАЖАЕМА Г-ЖО ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР,**

Кюстендилската търговско-промишлена палата /КТПП/, в качеството си на организация, представляваща и защитаваща интересите на бизнеса в област Кюстендил, представя настоящото становище по публикувания на 2 октомври 2026 г. за обществено обсъждане проект на Методология и критерии за подбор на проектни предложения по процедура „Диверсификация и адаптиране на малки и средни предприятия към икономическия преход – НОВА“.

Оценяваме предприетите от Министерството на регионалното развитие и благоустройството действия за подготовка на нова процедура след прекратяването на процедура BG16FFPR003-4.004, както и стремежа към въвеждане на по-обективни, прозрачни и проверими критерии за оценка на проектните предложения.

Считаме за особено важно обаче да бъде направено разграничение между необходимостта от усъвършенстване на оценителната методика и промените в основните условия за предоставяне на подкрепата.

Доколкото основните проблеми, поставени при прекратяването на предходната процедура, бяха свързани с обективността и прозрачността на критериите за оценка, очакванията на бизнеса бяха новата процедура да бъде насочена преди всичко към отстраняване на тези слабости, при запазване на основните възможности за инвестиционна подкрепа.

Вместо това сравнението между прекратената процедура и публикувания проект показва съществени изменения не само в критериите за оценка, но и в бюджета,

интензитета на помощта, финансовите изисквания към кандидатите, допустимите икономически дейности и условията за реализация на инвестициите.

Прави впечатление, че към настоящия момент за обществено обсъждане е представен проект на Методология и критерии за подбор, а не цялостен проект на Насоки за кандидатстване с всички приложения към тях. Независимо от това, документът вече съдържа основните параметри на бъдещата процедура, което говори, че заложените в него промени имат определящо значение за бъдещите условия за кандидатстване и следва да бъдат обсъдени по същество още на настоящия етап, преди окончателното им утвърждаване.

Считаме, че по своя характер и обхват част от предложените изменения надхвърлят необходимото прецизиране на оценителната методика и водят до фактическа промяна на първоначалната концепция за подпомагане на предприятията.

Въз основа на непосредствените ни контакти с предприятията от региона, познаването на техните инвестиционни потребности и заявените от бизнеса позиции, изразяваме основателни опасения, че съществените промени в предложените условия значително ограничават достъпа до финансиране. Съществува реален риск голяма част от фирмите, които са били допустими по прекратената процедура и са планирали или вече подготвили инвестиционни проекти, да се окажат недопустими или да се откажат да кандидатстват и да реализират своите инвестиционни намерения.

Още на 13 август 2026 г., по инициатива на Кюстендилската търговско-промишлена палата, беше изготвена съвместна позиция на заинтересованите страни от областите Кюстендил, Перник и Стара Загора, в която бяха формулирани конкретни предложения за запазване на компенсаторния характер на подкрепата, осигуряване на висок интензитет на финансиране, широк обхват на допустимите инвестиции и обективни критерии за подбор.

Поддържаме изцяло заявените в тази позиция принципи и предложения, но констатираме, че те не са намерили достатъчно отражение в публикувания проект на Методология. Нещо повече, част от предложените нови условия не само не отговарят на изразените от бизнеса очаквания, но и допълнително ограничават възможностите за кандидатстване спрямо прекратената процедура. В тази връзка считаме за необходимо поставените от заинтересованите страни въпроси и направените предложения да бъдат разгледани отново и отчетени при окончателното определяне на условията за предоставяне на подкрепата.

В тази връзка представяме нашите коментари и предложения, като считаме, че при окончателното определяне на условията следва да бъдат чути, обсъдени и отчетени аргументите на всички заинтересовани страни.

I. ЗНАЧИТЕЛНО НАМАЛЯВАНЕ НА ФИНАНСОВИЯ РЕСУРС ЗА ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ

1. Констатирани промени спрямо прекратената процедура

Съгласно т. 8 от Насоките за кандидатстване по прекратената процедура BG16FFPR003-4.004 общият бюджет беше определен на 250 000 000 лв., или 127 822 970,30 евро.

От този ресурс за област Кюстендил първоначално бяха предвидени **39 291 166,98 лв., или 20 089 254,68 евро**, включително 31 432 933,58 лв. за съществуващи предприятия и 7 858 233,40 лв. за новосъздадени предприятия.

След приключване на оценката на проектните предложения и отчитайки значителния интерес на бизнеса, на 23 декември 2025 г. Управляващият орган обяви увеличение с 30% на финансовия ресурс за съществуващи предприятия, с цел осигуряване на възможност за финансиране и на част от проектите в резервните списъци.

В резултат средствата за съществуващи предприятия от област Кюстендил бяха увеличени от 31 432 933,58 лв. на 40 862 813,65 лв. Така общият предвиден ресурс за областта, включително средствата за новосъздадени предприятия, достигна **48 721 047,05 лв., или приблизително 24,91 млн. евро.**

Съгласно раздел I, т. 6 „Бюджет“ от публикувания проект на новата Методология общият финансов ресурс на процедурата е определен на 110 000 000 евро, от които за област Кюстендил са предвидени **10 252 000 евро.**

Сравнението показва:

- Общият първоначален бюджет на процедурата намалява от 127,82 млн. евро на 110 млн. евро, или с приблизително 13,9%.
- Бюджетът за област Кюстендил намалява от първоначалните 20,09 млн. евро на 10,25 млн. евро, или с приблизително 49%.
- **При отчитане на допълнителния ресурс, обявен през декември 2025 г., намалението за област Кюстендил реално е приблизително 14,66 млн. евро, или 58,9%.**
- **За сравнение, спрямо първоначалния бюджет на процедурата намалението на финансовия ресурс за област Перник е приблизително 6%, а за Стара Загора и прилежащите общини – около 7,6%.**
- От първоначално предвидения ресурс за област Кюстендил около 4,02 млн. евро бяха предназначени за новосъздадени предприятия, докато в новата Методология тази категория кандидати на практика е изключена от възможността за участие.

Особено показателен е и фактът, че по прекратената процедура бяха одобрени за финансиране 85 проектни предложения от област Кюстендил, а след обявеното увеличение на ресурса беше разширен кръгът на проектите, за които е предвидено финансиране и те достигнаха 104.

При новите параметри на бюджета и предвидения интензитет на помощта можем да говорим за финансиране на не повече от 31-44 проекта.

2. Предложение на КТПП

Предлагаме в окончателния вариант на новата процедура финансовият ресурс за област Кюстендил да бъде преразгледан, като **се запази най-малко първоначално предвиденият бюджет от 20 089 254,68 евро**, а при определянето на окончателния му размер бъде отчетен и допълнителният ресурс, обявен след приключване на оценката по прекратената процедура, с който общото финансиране за областта достигна приблизително 24,91 млн. евро.

3. Необходимост от ясна обосновка на публикуваните промени

Бихме искали Управляващият орган да представи допълнителна информация и обосновка относно:

- Причините за намаляването на общия бюджет на процедурата.

- Критериите и методиката за разпределение на средствата между трите региона, **включително основанията за значително по-голямото намаление за област Кюстендил (49%) спрямо Перник (6%) и Стара Загора (7,6%).**
- Дали намалението е свързано с пренасочване на средства към други мерки по Приоритет 4 и какви допълнителни възможности за подкрепа се предвиждат за предприятията от област Кюстендил.
- Дали е извършена оценка на въздействието на намаления бюджет върху очаквания брой подкрепени предприятия, инвестиции и нови работни места в областта.

Считаме, че предоставянето на такава информация е съществена предпоставка за обективна оценка на предложените нови финансови параметри.

II. ИНТЕНЗИТЕТ И РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

1. Констатиращи промени спрямо прекратената процедура

Съгласно раздел III от новата Методология минималният размер на БФП за индивидуално проектно предложение е 50 000 евро, а максималният – до 300 000 евро за микро- и малки предприятия и до 500 000 евро за средни предприятия.

При прекратената процедура минималният размер беше 50 000 лв., а максималният – съответно до 500 000 лв. за микро- и малки предприятия и до 1 000 000 лв. за средни предприятия.

Отчитаме, че новата процедура предвижда увеличаване на максималния размер на подкрепата за микро- и малките предприятия, същевременно обаче се увеличава и минималният размер на БФП, което може да ограничи възможността за реализация на по-малки инвестиционни проекти.

По отношение на интензитета на подпомагане установяваме съществена промяна спрямо прекратената процедура. Съгласно т. 10.1 от предходните Насоки за кандидатстване, при режим на минимална помощ (de minimis) беше допустимо финансиране до 100% от допустимите разходи, при спазване на максималния размер на помощта от 300 000 евро за период от три години.

В публикувания проект на новата Методология максималният интензитет при същия режим е ограничен до 65%, което представлява намаление с 35 процентни пункта и въвежда задължително собствено участие от най-малко 35% от допустимите разходи.

При регионалната инвестиционна помощ за област Кюстендил се запазват предходните интензитети – 40% за микро- и малки предприятия и 30% за средни предприятия.

Считаме, че намаляването на интензитета при режим de minimis съществено ограничава достъпността на подкрепата, особено за микро- и малките предприятия, които разполагат с по-ограничени възможности за осигуряване на собствен финансов ресурс.

Още в съвместната позиция от 13 август 2026 г. заинтересованите страни изрично настояха за запазване на възможността за 100% финансиране, съобразно приложимите правила за държавни и минимални помощи и компенсаторния характер на Фонда за справедлив преход.

2. Предложение на КТПП

Предлагаме:

- **в окончателната Методология и насоки за кандидатстване да бъде възстановена възможността за финансиране 100% от допустимите разходи при режим de minimis, при спазване на приложимия максимален размер на помощта.**
- **да бъде запазена възможността за подкрепа и на по-малки инвестиционни проекти чрез преразглеждане на минималния размер на БФП.**

3. Мотиви и аргументи относно интензитета на подпомагане

В хода на проведените обсъждания Управляващият орган изложи като един от мотивите за въвеждането на задължително собствено финансово участие разбирането, че то има дисциплиниращ ефект върху бенефициентите и допринася за по-отговорното изпълнение на проектите.

Още в съвместната позиция от 13 август 2026 г. заинтересованите страни изразиха несъгласие с този подход, като подчертаха, че отговорното и законосъобразно изпълнение на проектите се гарантира преди всичко чрез нормативната рамка, договорните задължения, механизмите за контрол и последваща верификация, както и чрез възможността за налагане на финансови корекции и възстановяване на неправомерно получени средства. Тези механизми се прилагат и при проекти със 100% безвъзмездно финансиране, при които бенефициентите също носят пълна отговорност за изпълнението на поетите ангажименти.

Поддържахме тази позиция и считаме, че задължителното собствено финансово участие не следва да се разглежда като основен инструмент за гарантиране на качеството и устойчивостта на инвестициите. Напротив, при предприятия с ограничени финансови възможности то може да се превърне в съществена пречка за кандидатстване и реализиране на инвестиционни проекти.

В тази връзка отново предлагаме да бъде запазена възможността за финансиране до 100% при режим de minimis, при спазване на приложимите правила за минимални помощи. Считаме, че водещ при определянето на интензитета следва да бъде очакваният обществен и икономически ефект от подкрепата – броят на реализираните инвестиции, създадените устойчиви работни места и приносът към икономическата диверсификация на засегнатите региони.

III. СЪЩЕСТВЕНО ЗАВИШАВАНЕ НА МИНИМАЛНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ

1. Констатирани промени спрямо прекратената процедура

Съгласно критериите за административно съответствие и допустимост по прекратената процедура минималният размер на нетните приходи от продажби за периода 2021–2023 г. беше:

- Микропредприятия – 100 000 лв.
- Малки предприятия – 250 000 лв.
- Средни предприятия – 800 000 лв.

В проекта на новата Методология, раздел „Критерии за административно съответствие и допустимост“, критерий № 7, за периода 2023–2025 г. са определени съответно:

- Микропредприятия – 400 000 лв.
- Малки предприятия – 800 000 лв.
- Средни предприятия – 3 000 000 лв.

Предвидено е увеличение на финансовите прагове съответно четири пъти, 3,2 пъти и 3,75 пъти.

Допълнително, с критерий № 8, се въвежда самостоятелно изискване за минимални нетни приходи от продажби за 2025 г. в размер на 100 000 лв. за микропредприятия, 200 000 лв. за малки и 750 000 лв. за средни предприятия.

Не оспорваме необходимостта кандидатите да разполагат с достатъчен финансов капацитет за изпълнение на инвестициите. Считаме обаче, че финансовите изисквания следва да бъдат пропорционални на размера и характера на подкрепата, както и на специфичните условия за развитие на предприятията в засегнатите региони.

Високият размер на реализираните приходи сам по себе си не гарантира финансовата устойчивост на кандидата или качеството на инвестиционното предложение.

Същевременно предприятие с по-ниски приходи може да разполага с реалистичен бизнес план, достатъчен собствен финансов ресурс и потенциал за създаване на нови работни места.

Предложеното многократно увеличение на праговете създава риск част от микро- и малките предприятия да бъдат изключени от възможността за финансиране още на етап административна допустимост, без да бъде оценен потенциалът на техните инвестиции.

2. Предложение на КТПП

Предлагаме критерии № 7 и № 8 да бъдат преразгледани, като:

- **Минималните финансови прагове бъдат запазени на нива, максимално близки до предвидените по прекратената процедура, при актуализиране на референтния период.**
- **Отпадне допълнителното самостоятелно изискване за минимални приходи през 2025 г.**

3. Необходимост от ясна обосновка на публикуваните промени

Необходимо е Управляващият орган да представи допълнителна информация относно:

- Анализите, въз основа на които са определени новите финансови прагове.
- Мотивите за въвеждане на самостоятелен финансов праг за 2025 г.
- Оценка дали предложените изисквания не създават непропорционална пречка пред микропредприятията и малките фирми.

Считаме, че подобни данни са необходими, за да се установи дали завишаването на праговете действително ще подобри качеството на проектите, или ще ограничи необосновано кръга на потенциалните кандидати.

IV. СЪЩЕСТВЕНО ОГРАНИЧАВАНЕ НА ДОПУСТИМИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ДИВЕРСИФИКАЦИЯ

1. Констатирани промени спрямо прекратената процедура

В т. 13 от Насоките за кандидатстване по прекратената процедура беше предвидена подкрепа за производствени инвестиции в предприятия с цел увеличаване на заетостта и подобряване на конкурентоспособността, с приоритетна насоченост към:

- Сектори с голям потенциал, идентифицирани в докладите на „ПрайсуотърхаусКупърс България“ ЕООД и Световната банка във връзка с разработването на териториалните планове за справедлив преход.
- Национални и регионални приоритетни сектори съгласно Националната стратегия за малките и средните предприятия.
- Продукти и услуги, попадащи в обхвата на тематичните области и подобласти на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021–2027 г.

Този подход позволяваше подкрепата да бъде насочена не само към съществуващите производства, но и към развитието на нови продукти, услуги и икономически дейности, които имат потенциал да допринесат за трансформацията на местната икономика.

В проекта на новата Методология, раздел II „Критерии за допустимост“, т. 3 „Допустими дейности“, както и в критериите за административна допустимост № 9 и № 10, е предвиден значително по-тесен подход.

Подкрепата е обвързана САМО с определени национални и регионални приоритетни сектори съгласно Националната стратегия за малките и средните предприятия 2021–2030 г., като допълнително е въведено и изискване подкрепяната икономическа дейност да е основна или допълнителна дейност на кандидата и да е формирала минимум 20% от нетните му приходи от продажби през 2025 г.

Тази съвкупност от ограничения съществено променя първоначалната концепция на процедурата.

Основната цел на диверсификацията е да осигури възможности за развитие на нови икономически дейности, производства и услуги, чрез които засегнатите региони да намалят зависимостта си от традиционни производства и да създадат алтернативна заетост.

Разбираме и подкрепяме стремежа на Управляващия орган да гарантира, че финансовата подкрепа ще бъде насочена към предприятия, които осъществяват реална стопанска дейност в засегнатите региони, а не към такива, чието присъствие на съответната територия е единствено формално. Именно необходимостта от доказване на действителна икономическа ангажираност с региона беше сред основните въпроси, поставени и в съвместната позиция на заинтересованите страни от 13 август 2026 г.

Същевременно считаме, че постигането на тази цел не следва да бъде за сметка на възможностите за икономическа диверсификация, която е в основата на процедурата. Доказването на реална стопанска дейност в региона и допустимостта на инвестициите в нови производства са два различни въпроса, които следва да бъдат разграничени в условията за кандидатстване.

Поставянето на изискване предприятието вече да е осъществявало съответната дейност и да е реализирало определен процент приходи от нея ограничава именно възможността за навлизане в нови икономически сектори.

Например предприятие, което планира да разшири дейността си чрез създаване на ново производство с висока добавена стойност, може да се окаже недопустимо не поради липса на икономически потенциал или финансова устойчивост, а защото все още не реализира приходи от новата дейност.

За област Кюстендил, където създаването на нови производства и алтернативни възможности за заетост е от особено значение, подобен подход би ограничил потенциала на процедурата да постигне основната си цел.

2. Предложение на КТПП

Предлагаме в окончателната Методология и последващите Насоки за кандидатстване:

- **Да бъде възстановена възможността за подкрепа на нови продукти и услуги, попадащи в тематичните области и подобласти на ИСИС 2021–2027 г., при спазване на приложимите правила за допустимост и държавни помощи.**
- **Да се запази възможността за подпомагане на инвестиции в сектори с голям потенциал за развитие, идентифицирани при подготовката на териториалните планове за справедлив преход.**
- **Да отпадне изискването за минимум 20% реализирани приходи от подкрепяната дейност за проектни предложения, предвиждащи създаване на нов продукт, производство или икономическа дейност.**

3. Необходимост от ясна обосновка на публикуваните промени

Бихме искали да получим информация относно:

- Анализите, въз основа на които е определен новият обхват на допустимите икономически дейности.
- Мотивите за въвеждане на изискването за минимум 20% приходи от подкрепяната дейност.
- Начина, по който се предвижда да бъдат подпомагани предприятия, желаещи да навлязат в нови икономически дейности.

Считаме, че възможността за създаване на нови производства, продукти и услуги следва да бъде запазена като основен инструмент за постигане на икономическа диверсификация, а не да бъде ограничавана чрез формални изисквания за вече реализирани приходи от същата дейност.

V. ОГРАНИЧАВАНЕ НА ДОСТЪПА НА НОВОСЪЗДАДЕНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

1. Констатирани промени спрямо прекратената процедура

При прекратената процедура съществуваше възможност за участие на новосъздадени предприятия при специфични изисквания, включително чрез представяне на бизнес план и прогнозни финансови показатели.

За тях беше предвиден и самостоятелен финансов ресурс.

В новия проект, чрез критерий за допустимост № 6, се изключва възможността за финансиране на новосъздадени предприятия.

2. Предложение на КТПП

Предлагаме да бъде възстановена възможността за участие на новосъздадени предприятия при отделни, обективни и проверими критерии за оценка.

Подкрепяме прилагането на различен подход към утвърдените и новите предприятия, като за последните основен акцент следва да се постави върху бизнес плана, икономическата обосновааност на инвестицията, наличието на финансов капацитет и потенциала за създаване на устойчива заетост.

3. Необходимост от ясна обосновка на публикуваните промени

Считаме за необходимо да бъдат представени мотивите за изключване на предприятията, регистрирани след 31.12.2023 г., както и оценка на ефекта от това ограничение върху предприемаческата активност в трите региона.

VI. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ЗАПАЗВАНЕ НА ПЪРВОНАЧАЛНИЯ ОБХВАТ НА ПОДКРЕПАТА ПРИ УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ОЦЕНКА

Кюстендилската търговско-промишлена палата подкрепя въвеждането на обективни и прозрачни критерии за подбор, основани на официални финансови данни, измерими показатели и предварително определена методика.

Считаме, че предложеният подход представлява положителна стъпка към повишаване на обективността и прозрачността на оценителния процес. Същевременно намираме, че отделни критерии се нуждаят от допълнително прецизиране, за да се гарантира тяхното ясно, еднозначно и равнопоставено прилагане.

В тази връзка представяме следните конкретни коментари и предложения за усъвършенстване на оценителната методика:

1. Относно изискването за диверсификация на продукцията при режим „Регионална инвестиционна помощ“ по т. I. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА АДМИНИСТРАТИВНОТО СЪОТВЕТСТВИЕ И ДОПУСТИМОСТТА:

По отношение на изискването общият размер на допустимите разходи за диверсификация на продукцията да надхвърля с поне 200% счетоводната стойност на активите, които се използват повторно, считаме за необходимо да бъдат предоставени ясни и подробни указания за неговото прилагане.

По-конкретно, следва да бъде уточнено кои активи се считат за повторно използвани, по какъв начин се определя и удостоверява тяхната счетоводна стойност и кои разходи се включват при изчисляването на изискуемото съотношение.

2. Относно критерий № 4 „Реалистичност на бюджета на проекта“ от т. II. КРИТЕРИИ ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА

Подкрепяме необходимостта от оценка на реалистичността и обосновааността на разходите, като считаме, че предложеният критерий следва да бъде допълнително прецизиран с оглед гарантиране на максимална обективност и равнопоставеност при оценяването.

По отношение на условие № 3, съгласно което всички разходи за активи следва да бъдат съпоставими с пазарните цени за аналогични активи, считаме, че е необходимо да бъдат въведени ясни и предварително определени правила за установяване на пазарната обоснованост на разходите.

Представянето на оферта за предвиденото оборудване е обективно проверимо изискване, но преценката дали предложената цена съответства на пазарните стойности може да съдържа значителен субективен елемент, когато липсва конкретна методика за извършване на сравнението.

Това е особено важно за производствените предприятия, които планират закупуване на специализирани машини, технологични линии и оборудване с индивидуални технически характеристики. При подобни инвестиции често не съществуват напълно идентични пазарни аналози, а цената зависи от множество фактори, включително производителност, степен на автоматизация, технологични възможности, допълнително оборудване, доставка, монтаж и гаранционно обслужване.

При липса на ясни правила съществува риск оценителите да сравняват активи с различни технически характеристики или да приемат за необоснована цена, която отразява специфичните потребности на предприятието. Това би създавало предпоставки за различно третиране на сходни проектни предложения.

Предлагаме условие № 3 да бъде преформулирано, като присъждането на точки се обвърже с наличието на конкретни документи и проверимо съответствие между техническата спецификация, представената оферта и бюджета на проекта.

Така оценката ще се основава на три обективно проверими обстоятелства: наличие на оферта, съдържаща конкретна цена и технически характеристики, съответствие на техническите характеристики на офертата с заложените в техническата спецификация на проекта и съответствие на посочените цени с бюджета.

Условието да се счита за изпълнено, когато представените документи съдържат необходимата информация и е установено съответствие между техническата спецификация, офертата и заложените в бюджета разходи.

Възразяваме и с условие № 5 по този критерий, което обвързва получаването на точки с липсата на корекции в бюджета. Това създава риск сходни предложения да бъдат оценени различно според начина, по който оценителите са преценили необходимостта от корекция.

Категорично считаме, че извършването на технически уточнения или служебни корекции в бюджета, които не променят целите, дейностите и очакваните резултати от проекта и не водят до включване на недопустими разходи, не следва да представлява самостоятелно основание за намаляване на оценката по настоящия критерий, поради което това условие следва да отпадне.

3. По отношение на критерий 5 от т.П. КРИТЕРИИ ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА считаме, че същият следва да се преразгледа и допълни в контекста на нашите предложения, свързани с обхвата на допустимите икономически дейности и възможностите за диверсификация, както следва:

5. Приоритизация на инвестициите съгласно регионалната специализация и потенциала за икономическа диверсификация, в съответствие с националните и регионалните приоритетни сектори, определени в Националната стратегия за малките и средните предприятия 2021–2030 г., тематичните области и подобласти на Иновационната

стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021–2027 г., както и секторите с висок потенциал за развитие, идентифицирани в анализите на „ПрайсуотърхаусКупърс България“ ЕООД и Световната банка, изготвени във връзка с Териториалните планове за справедлив преход.

Съответствието с поне един от посочените стратегически документи следва да бъде достатъчно основание за получаване на точки по критерия, при ясно определени и предварително публикувани правила за оценяване, включващи конкретните сектори и дейности, които носят точки по всеки от трите документа.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Кюстендилската търговско-промишлена палата счита, че публикуваният проект на Методология и критерии за подбор съдържа положителни елементи, насочени към повишаване на обективността и прозрачността на оценителния процес.

Същевременно сравнението с прекратената процедура BG16FFPR003-4.004 показва съществени изменения в основните параметри на подкрепата, които според нас изискват допълнителна аргументация и внимателно преразглеждане.

Намаляването с близо 49% на финансовия ресурс за област Кюстендил, многократното увеличаване на минималните изисквания за приходи от продажби, ограничаването на възможностите за подкрепа на новосъздадени фирми и нови икономически дейности, както и намаляването на максималния интензитет на безвъзмездната финансова помощ при режим de minimis от 100% на 65%, представляват съществени промени, които в своята съвкупност могат значително да ограничат достъпа на предприятията до финансиране и възможностите им за реализиране на инвестиции.

Обръщаме внимание, че тези ограничения не са пряко следствие от необходимостта за подобряване на обективността и прозрачността на оценяването – въпрос, който беше основен при обсъжданията, свързани с прекратяването на предходната процедура.

Поради това считаме, че новият подход следва да бъде внимателно преценен с оглед първоначалните цели на подкрепата и реалните инвестиционни потребности на засегнатите региони.

За нас е особено важно усъвършенстването на критериите за оценка да не води до ограничаване на основната философия на процедурата – подкрепа за икономическа диверсификация, развитие на нови производства и създаване на устойчива заетост.

Считаме, че в противен случай съществува риск значителна част от предприятията, включително такива, които вече са подготвили инвестиционни намерения по прекратената процедура, да бъдат недопустими или да се откажат да кандидатстват.

Отчитаме необходимостта от ефективно управление на публичния ресурс и спазване на приложимите нормативни изисквания. Същевременно вярваме, че постигането на тези цели е напълно съвместимо с осигуряването на широк и реален достъп на предприятията до подкрепа.

Убедени сме, че новата процедура следва да запази основните възможности за инвестиционна подкрепа, предвидени в прекратената, като ги надгради чрез по-ясни, обективни и прозрачни критерии за оценка, а не чрез допълнително ограничаване на потенциалните кандидати.

Надяваме се, че изложените коментари и предложения ще бъдат внимателно разгледани и взети предвид при окончателното разработване на Методологията и Насоките за кандидатстване.

Оставаме последователни в отстояването на интересите на бизнеса и сме готови за открит и конструктивен диалог с Министерството на регионалното развитие и благоустройството. За нас е важно не само да представим своите аргументи, но и да се запознаем с мотивите на Управляващия орган, за да можем заедно да обсъдим възможните решения. Убедени сме, че само чрез открит обмен на информация, взаимно изслушване и обсъждане на различните гледни точки могат да бъдат намерени работещи решения, които отговарят на реалните потребности на предприятията и целите на справедливия преход.

Кюстендилската търговско-промишлена палата остава ангажирана с този процес и заявява готовност за конструктивно сътрудничество с Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Вярваме, че общата ни цел е Фондът за справедлив преход да осигури реални възможности за инвестиции, модернизация и създаване на нови работни места, като допринесе за устойчивото икономическо развитие на област Кюстендил и останалите засегнати региони.

С уважение,

ВАНЬО КОСТАДИНОВ

Председател на КТПП

ЙОРДАН БЕЛОВОДСКИ

Гл. секретар на КТПП

12.10.2026 г.

гр. Кюстендил